

Instruction

1778

for
Tolderen. Hr. Kammeraad Johs. I. Oldenborg til at
være Regnskabsfører og Casserer ved Consumtionen og de dermed forbundne
Afgifter i Aalborg fra 1ste Jan. 1779 og indtil videre.

I.

Tolderen skal, som Consumtions-Oppebørsels-Betient, paa Hoved-Contoiret udstæde Consumtions- og Mollesedlerne, og alle Afgifterne modtage og føre til Bogs, samt dersor aflegge Regnskab; hvorimod det egentlige Opsyn ved Consumtionen og sammes Administration er overdraget den hertil antagne Inspecteur, med hvilken dog Tolderen, da Toldens Interesse ved Consumtionens Administration og denne sidstes Interesse ved Toldens Forvaltning skal besørdes, flittigen harer at conferere, saaledes, at ved deres følleds Handlinger begge Slags Oppebørseler fremmes, og det med Administrationen havende Siemeed opnaaes.

Bed denne Oppebørsel harer Tolderen nseie at rette sig efter Consumtions-Forordningen af 15de Oct. 1778, Toldrullen af 26de Nov. 1768 og andre saavel om Consumtions- som Toldvæsenet udgangne Kongelige Anordninger, samt efter de Ordres, ham fra General-Toldkammeret vorde tillagte.

Skulde den behovende Forholds-Regel i eet eller andet modende Tilfælde mangle, da harer han derom at giøre Indberetning til Kammeret, og forvente Resolution til Esterlevelse.

2.

Hoved-Contoiret, hvor Vedkommende i det, som angaaer Consumtionsvæsenet, sig skulle melde, og hvor Oppebørselsbetienten udstæder Sedlerne for Maleværket og andre Afgifter, som bør erlægges paa Hoved-Contoiret, skal holdes saa nær Havnen, hvor Lossen og Laden skeer, som muligt er, og harer Tolderen tillige med Consumtions-Inspecteuren begge hertil at udsee et bekvemt Sted, hvorunder dog alleene forstaes et Værelse, og enten at fiske eller leie samme.

Bodernes Anskaffelse og det ved Administrationen behovende Inventarium, saavel som Betientenes Antagelse &c. &c., er derimod overladt til Inspecteuren alleene, hvormed Tolderen sig altsaa ikke befatter.

3.

Bed Administrationens Begyndelse foranstalter Inspecteuren en Inquisition hos Byens Indvaanere om deres til næstkomende Nytaarsdag havende Beholdning af Oll og Brændeviin; hvoraaf, som et fornidsent Forraad,

A

tilstaaes dem, der falholde saadant, 6 Tonder Oll og 1 Tonde Brændeviin, men alle andre kun 3 Tdr. Oll og 1 Anker Brændeviin; og skal det i Inquisitions-Forretningen oplyses, hvem der saaledes har Tilladelse at falholde disse Vare.

Skulde da nogen befindes at have et større Forraad, end meldt er, da skal Eieren deraf betale den paabudne Consumtion, som i Regnskabet beregnes til Indtægt efter derover forfattet Specification, hvilken bilægges den holdte Inquisitions-Forretning.

Derimod betales ei nogen Consumtion af de øvrige consumtionsbare Vare, som enhver efter sin Huusholdnings Bestæmmelser, og til dens Forbrugshed maatte være forsynet med.

4.

Ved Hoved-Contoiret skal af Tolderen holdes en Hovedbog over Consumtionen af Maleværket, hvori alt hvad til Formaling angives, dagligent ved Nummer anføres, med vedkommende Angiveres Navne, item hvad og hvor meget enhver angiver, samt Pengenes Belob i Rubriker til Rigsdaaler og Skilling for hvert Nummer beregnes, hvornest hver Sides Belob ikke alleene sammenregnet nederst paa Siden anføres, men endog til den følgende Side transportereres, samt derefter maanedlig og kvartaliter sammendrages. Paa samme Maade beregnes i en særligt Rubrik Belobet for det stempledte Papir til Malestedler efter Consumtions-Forordningens 3 Cap. 10 Art.

Ligeledes holdes en Hovedbog over alle saavel sørsvært's indkommende Vare i Almindelighed, som de i Consumtions-Forordningens 8 Cap. benævnte Vare i Særdeleshed, og hvad af dem erlægges, saavel som over Consumtionen af det indførte levende Kvæg og Milepengene, som paa Hoved-Contoiret for de der udstædte Milestedler erlægges, samt over de med eller uden Passer-sedler indkommende toldbare Vare, hvilket alt hver Post under sin særlige Rubrik anføres.

I denne Hovedbog holdes end videre Regnskab i en særligt Rubrik over de indkommende saa kaldte Oplags- eller Udforsnings-Vare, saaledes, at der inddrages af Portbogerne ved Dag og Datum, hvad som der er indført i de bestemte Quantitater, og angivet til Udforsning; ligesom og ved Dag og Datum anføres, naar og med hvilken Skipper Varene ere udforsbede, hvorefter siden forfattes en Beregning og Liquidation over de Vare, som virkelig ere udforsbede, og de, som ere forblevne i Byen, eller og ikke inden bestemte Tid til andre Stæder ere blevne udforsbede. Denne Liquidations-Beregning attesteres af Betientene saavel i Henseende til Varenes Quantitet, som den til Udforselen fastsatte Tid. I blandt saadanne Vare, som angives til Udforsning, erindres især Flesk, som, endskjont Consumtionen deraf svares ikke efter Vægt, men i Sidetal, dog for Godtgørelsens Skyld, der beroer paa Quantiteten, bør anføres efter Vægt.

Beregningen over hvad, som ved Portene eller Slagbommene er indkommen, og hvilket allene summarisk for hver Dag i Hovedbogen indføres, skeer efter de fra Portbetientene daglig indleverende Extracter, samt de forevistende Portbøger, hvilke Portbøger skulle følge Regnskabet til Bilag og Bevis, men det øvrige indkræves og beregnes efter den i Consumtions-Forordningen bestemte Orden.

5.

Ved hver Port skal være 2de Bøger, nemlig: 1) en Mollebog, 2) en Bog over Consumptionen af de indkommende Vare.

I Port-Mollebogen, som igennemdrages, nummereres og forsegles og paa det forreste Blad af Tolderen og Inspecteuren behørig authoriseres, paalægges Portbetientene, efter Consumtions-Forordningen, under deres aflagte Eed, rigtig at indføre alle Consumtions-Sedler ved Nummer, Dag og Datum, naar Kornet passerer ud af Porten eller Slagbommen til Molle, og derefter, naar Kornet fra Mollen formalet tilbagekommer, noie at eftersee, om det formalede Korns Quantum kommer overens med Consumtions-Sedlen; hvorefter, naar altting rigtig befindes, Kornet passerer ind, og paa sit behørige Sted affskrives; alt efter Consumtions-Forordningens yderligere Formelding.

I den anden Port-Consumtions-Bog, som paa lige Maade authoriseres, bør Portbetienten, under hans aflagte Eed, paalægges at anføre ved Dag og Datum alt, hvad af consumtionsbare Vare gaaer igennem Portene eller Slagbommene ind i Byen, samt at anføre Vedkommende, som Varene indbringe, deres fulde Navn, og Stedet, hvor de hjemmehøre, item Varenes Quantum, hvorfaf det fulde Consumtions Belob efter Forordningen beregnes og udføres, hvilket bør ske strax, saasnart Visitationen er skeet, og Pengene af Vedkommende ere hævede.

Ligeledes anføres de consumtionsbare Vare, som Byens Indvånere indbringe og til Udstibning angive, efter Sorter og Quantiteter, samt det levende Kvæg, som indbringes, hvorfaf Hornkvæget ved Couleur og Qualitet anføres, alt efter Forordningen.

End videre antegne Betientene alt det Kvæg, som Indvånerne udvise til Græsning paa Landet, hvorpaa Betientene meddele Vedkommende en Seddel, som siden forevises ved Porten, naar de samme Kvæg igien indviise.

Endelig anføres i denne Bog, dog paa et særskilt Sted, de Miile-penge, som i Porten oppebæres af de Dognmænd fra andre Stæder, som ikke med Miileseddelen maatte findes forsynede, samt de i Consumtions-Forordningens 3 Cap. 15 Art. befalede Passeersedler paa Kornbrændeviin, som paa Landet udføres; hvorefter den posthavende Betient hver Aften afleverer den oppe-

haarne Consumption paa Hoved-Contoiret, med en derover forfattet og underskrevet Extract af Portbogerne; men Portbogerne selv skulle, som i 4de Post er meldt, i sin Tid følge Regnskabet til Bilag og Beviis.

I Henseende til Consumptionens Beregning af foransorte ved Porten indkommende Vare iagttaes, at samme ikke summarisk men specialiter anføres, samt beregnes under behørige Rubriker til Rigsdaler og Skilling, hvis Beløb fra een til anden Side transporteres, og for hver Dag og Maaned sammenlægges, hvorefter Maanedernes Beløb i Bogens Slutning sammendrages, saa at Årets fulde Indtægt deraf kan sees.

I øvrigt paasees, at Bogerne holdes i god Stand, og at Betientene attestere sammes Rigtighed.

6.

Foruden Port-Mollebogen skal der og være en Mollebog paa enhver Molle, som maler for Kibstaden, dog ikun naar paa Mollen bestandig holdes en Betient, hvilken Bog ligeledes af Tolderen og Inspecteuren autoriseres, og hvori Betienten, som Opsigten i samme Molle vorder anbetroet, paalægges ved Nummer, Dag og Datum rigtig at indføre alt det Korn, som i Mollen til Formaling antages, og naar Kornet passerer fra Mollen, samme strax at fraskrive i en dertil indrettet Rubrik, samt antegne bag paa Consumption-Sedlen Dag og Datum, naar Kornet er passeret fra Mullen, og i øvrigt at rette sig efter de Poster, som i Consumption-Forordningens 5 Cap., angaaende Betientenes Opsigt paa Mollen, m. v.; ere befalede.

7.

Mollens Navn, hvor Kornet angives at skulle formales, skal altid anføres paa den udstedende Consumption-Seddel; dog i Tilfælde, at der angives til Formaling paa en Molle, hvor Molleren ei har aflagt den befalede Eed, nægtes Consumption-Seddels Udstædelse til den Molle.

8.

Den paa adskillige Steder i Consumption-Forordningen befalede Control holdes, for det første og indtil videre, ved de anordnede af Underbetientene paa Mollerne, og i Portene, samt ved Bommene, forende Molle- og Portboger, som confereres med Hovedbogerne paa den Maade, herefter ommeldes; hvilke samtlige Boger skulle følge Regnskabet. Men over alle udlossede eller til Søes indkomne Vare, skal af den Kongelige Consumption-Betient, eller den Betient, som i hans Forfald ved Udlosningen er tilstede, holdes en Bog, der af Tolderen og Inspecteuren igennemdrages, nummereres, forsegles og autoriseres, som de holdende Molle- og Portboger; udi hvilken Bog alle Va-

rene og den derfor paabudne Afgift, efter Vedkommendes Angivelse, anføres, og skal den folge Regnskabet som en Control, samt et Bevis imod den Betient, som altid skal være tilstede ved Inquisitionen om Varene og sammes Udlosning.

9.

Bed hver Uges Udgang bringes alle Mollebogerne paa Hoved-Contoaret, for at confereres med Hovedbogen for Maleværket, saaledes, at Tolderen tager Mollebogerne, og Inspecteuren Hovedbogen, hvorved de Molle- og Portbetiente, der have holdt Bogerne, skulle være tilstede, for at give Oplysning om de forefindende Urigtigheder eller Uoverensstemmelser.

Skulde det nu under saadan Conference besindes, at det, som blev oplyst af Mollebogerne, ej stemmer overens med det, som er anført i Hovedbogen og de udstørste Sedler, saa maae man strax soge at udfinde, hvori Fejlen stikker. Hvor næst Tolderen i Mollebogerne sat under den sidste Sum tegner, hvorvidt alting er befundet rigtig eller ikke, og at alt paa den anordnede Maade er blevne confereret og esterseet, da derimod Inspecteuren giver lige Attest i Hovedmaleværksbogen. Og da det er anordnet, at over alle til Soes indforende Vare skal af vedkommende Betient holdes en Bog, som hver Aften bringes paa Hoved-Contoaret, saa skulle de deri indforte Vare, og den for samme beregnede Afgift, i Betientens Overværelse confereres med den af Tolderen i Hovedbogen holdende Conto for soevært Vare; hvilken Conference ligeledes skeer af Tolderen og Inspecteuren, saaledes, at denne sidste tager Hovedbogen og Tolderen derimod den anden Bog, hvorefter de paa forhen beskrevne Maade, hver for sig, i Hoved- og Contrabogen attestere Rigtigheden og den foretagne Conferering. Og som alle disse her anordnede Confereringer ikke alleene befjordre Rigtighed og Rettsagtighed i Allmindelighed, som en før fornoden Sag, saa gives og derved Lejlighed til at giøre Betientene opmærksomme, og komme efter de Urigtigheder, som af dem maatte begåges.

10.

Portbetientene skulle, ligesom hidtil paa de fleste Steder haver været brugeligt, hver Søndag Eftermiddag udfinde sig pag Hoved-Consumtions-Contoaret for at afslægge Regnskab og at medbringe en summarisk Extract over samme Uges Indtægt, i Folge de allerede indgivne Dagsedler, samt medtage Portbogerne; hvorefter den sidste Uges Indtægt i hver Portbog vorder revideret og esterseet, f. Ex. om Betienten har, i Folge Taxten, rigtig udfort Pengene i Penge-Rubriken, og om samme er rigtig sammenlagt, samt om de sammenlagte Summer i Portbogen stemme med de allerede indkomne Dagsedler. Hvad Urigtighed eller Uoverensstemmelse besindes, bør da strax oplyses og rettes, hvorefter Tolderen tegner i Portbogen sat under den sidst anførte Pengesum, at Revisionen af ham er skeet.

II.

Vielses-Pengene oppebæres efter det 10de Cap. i Consumtions-Forordningen, og beregnes til Indtægt efter Presternes derved fremlæggende Attester om de sammenviede Personer, som efter Consumtions-Forordningen til Vielses-Penges Erlæggelse findes pligtige; hvorefter over sammes fulde Beløb forfattes en Beregning, som skal følge Regnskabet.

12.

Til Folkeskattens Beregning forsatte vedkommende Betiente til hver af de i Consumtions-Forordningen fastsatte Terminer et Mandtal under Nummer for hver Indvaaners Navn, som holder Dienestethende, med Rubriker til et hvert Slags Folk for sig, samt Beregning i Rubriker til Rigsdaaler og Skilling over Beløbet af hvad hver Huusbonde skal betale, som skal belægges med enhvers skriftlige Anmeldelse, eller i Mangel deraf, da med en af 2de hertil udnævnte Betiente, efter Vedkommendes mundtlige Angivelse, forfattet Fortegnelse og Beregning, hvorefter Hovedmandtallet indrettes, som meldt er, og i øvrigt forholdes efter Consumtions-Forordningens 11te Cap.

13.

Over Græsgangspengene og deres Beløb, samt Consumtionen af det Kvæg, som til Byen indføres, saavelsom af de der tillagte Creature, forfattes ligeledes rigtige Registrere og Beregninger under Nummer, Eierens Navn, og i Rubriker, hver for sig, efter Vedkommendes Angivelse; hvormed videre forholdes efter Consumtions-Forordningens 12 og 13 Cap. Disse i denne samt i den næstforegaaende 12te Post bemeldte Registrere og Beregninger skulle alle attesteres af Inspecteuren, eller og efter Omstændighederne af de Betiente, som have indhentet de hertil hørende Angivelser og Efterretninger.

14.

Miilepengene, som erlægges i Portene, anføres paa et særskilt Sted og for sig selv i Portbogerne, og derefter forfattes over det fulve Beløb baade af disse og de Miilepenge, som paa Hoved-Contoiret erlægges, en Beregning, som folger Regnskabet.

15.

Dersom nogen skalde udføre Kornbrændevin, som i Byen er destilleret, og melde sig om Consumtionens Godtgjørelse af det Korn, som dertil er forbrugt, da skal derom skee Indberetning her til Kammeret, til nærmere Foranstaltning, hvorledes i Henseende til saadan Godtgjørelse skal forholdes.

16.

Det paabudne Tobaks- og Saltforhandlings-Afgift oppebøres efter Forordningerne og Placaten af 23de Marts, 18de Jun. og 9de Jul. 1778, samt efter de Instructioner, som Tolderen allerede herfra ved Stiftamtmanden er meddeelt.

Regnskabet for disse Afgifter aflagges under eet tilligemed Consumtions-Regnskabet, saaledes, at for alle 3 Slags Oppebørseler kun aflagges eet aarligt Regnskab, dog maae Regningen over hver Slags Oppeborsel i Regnskabet særskilt anføres, og for sig selv alleene afsluttet, saa at først Consumtions-Afgivtens, dernæst Tobaksforhandlings-Afgivtens, og endelig Saltforhandlings-Afgivtens Regnskab indføres og sluttet, uden at det eene blandes med det andet.

Consumtions- og Forhandlings-Afgifterne blive følgelig alle tre, hver for sig, i Amtstuen imod særskilt Kvittering at erlægge, paa det behørig Rigtsighed for enhver Betaling kan haves.

Om Angivelse-Formularerne for Forhandlings-Afgifterne maae Tolderen betimeligen henvende sig til Kammeret, for derfra med samme at vorde forsynet, til videre Uddeling imellem de Handlende, paa det skriftlige Angivelser kan undgaaes. Det samme er og i Henseende til de behovende Kvitteringsbøger at iagttagte.

17.

De ved Consumtionens, saavel som Salt- og Tobaks-Forhandlings-afgivtens Oppeborsel og Administration forefaalende Omkostninger, saasom Inspectorens og Betientenes Løn, de tilstaaede Procenter, Leien af Hoved-Contoiret og Boderne m. fl. bestrides af Indkomsterne, hvilke Omkostninger føres til Udgivet i de indsendende Extracter og i Regnskaberne for de Aar, i hvilke saadanne Udgifter ere stætte, imod behørig Kvittering for enhver Post især.

Men Udgifterne for Boger, Skrivmaterialier, Lys, Varme og deslige anføres under Recapitulation i Slutningen af Regnskabet, da herom i sin Tid kan forventes nærmere Resolution.

Ellers skal angaaende de Inquisitioner, som ansilles om ulovlig Brændeviinsbranden paa Landet, for hvilke det i Consumtions-Forordningens 7 Cap. 6 Art. tillades, at Udgifterne af Consumtions-Cassen maae udreedes, naar ingen Confiscation skeer, Magistratens eller Byefogdens Attest ved Regnskabet fremlægges, at ingen Confiscationer derved ere gjorte, hvoraf Omkostningerne kunde erstattes.

Ligeledes skal fremlægges behørig Kvittering for den til Consumtions-Betientenes og Medhavendes Befordring betalte Vognleie.

18.

Tolderen, som Oppebørselsbetient ved Consumtionen, samt Consumtions-Inspecteuren og Consumtions-Betienten nyde, foruden den for Inspecteuren reglementerede faste Kroner 200 Rdlr. og Betienten - 80 Rdlr. aarlig, de dem tillagte Procenter af Indtægtens Overskud over det bestemte Annuum, tilligemed Skriverpenge for de udstedte Sedler paa Kornvare, som formales til Brændevin, og endelig visse Procenter af Indtægten af Tobaks- og Saltforhandlingsafgivten.

Af Overskudet over det fastsatte Annuum 1000 Rdlr. af Consumtions-Indtægten, beregnes og indeholdes efter Kongelig Resolution 25 Procent, hvoraf Tolderen nyder - 8th, Inspecteuren - 12, og Betienten - 5 Procent, men Overskudet i sig selv beregnes efter den fulde Indtægt af Consumtionens Hele Oppebørsel (hvorunder da foligg Tobaks- og Saltforhandlingsafgivten aldeles ikke er indbegrebet) forend Konninger eller andre Omkostninger ere dragne; og skulle disse Procenter indtil videre og for det første i tre Aar paa anførte Maade beregnes.

Skriverpengene, som efter Consumtions-Forordningens 3 Cap. II Art. skal betales for Korn, der formales til Brændevin, nemlig 2 Sk., naar over 2 Tdr. paa eengang angives, og 1 Sk., naar over 1 indtil 2 Tdr. angives, deeles alleene imellem Tolderen og Inspecteuren, saaledes, at Tolderen deraf faaer $\frac{2}{3}$ og Inspecteuren $\frac{1}{3}$ Deel; hvilke Skriverpenge i øvrigt, som en Tolderen og Inspecteuren tillagt Indkomst, ganske blive uden for Consumtions-Regnskaberne.

Hvad Procenterne af Tobaks- og Saltforhandlingsafgivten angaaer, (der itgeledes alleene deeles imellem Tolderen og Inspecteuren) da skulle samme nærmere vorde bestemte, naar det første Aar er forloben.

19.

Consumtions-Oppebørselerne erlägges ved hver ~~Uge~~ Udgang i ~~Aalborg~~ Amtstue imod behørige Kvitteringer; Forhandlings-Afgifterne afleveres maanedlig til samme Amtstue, ligeledes imod Kvittering: og saa fremt disse Afleveringer er ikke til de fastsatte Tider, da er Amtsforvalteren paalagt med første Post i næste Uge, efter at den ugentlige, eller 8 Dage, efter at den maanedlige Betaling er forfalden, saadant til Kammeret at indberette, hvorefter anden Anstalt til Oppebørselernes Aflevering vil vorde fojet. Med de derover indsendende Maaneds-Quartals- og General-Extrakter retter Tolderen sig i alt efter Consumtions-Forordningens 2 Cap. 4 Art. og det Schema, som han til Extrakternes Indretning i sin Tid vorder tilstillet; hvilke Extrakter strax efter hver Maaneds, Quartals, og Aars Udgang til General-Told-Kammeret skulle indsendes,

20.

Over det til Brug ved Consumtions-Administrationen anskaffede Inventarium, som ommeldes i foregaaende 2den Post, skal aarlig ved Regnskaferne fremlægges en Specification, som af Inspecteuren attesteres; hvilket Inventarium derefter i Regnskabets Slutning forklares, og skulde een eller anden Inventarii Sort blive ubrugelig, og andet Nyt i dets Sted være anskaffet, vil saadant, saavelsom hvorledes med det ubrugelige er blevet forholdt, ligeledes behorigen forklares og attesteres.

21.

I Henseende til Regnskabets Indretning ved Indtegt og Udgift af enhver Post især, skal Tolderen rette sig efter det Schema, som ham fra General-Toldkammeret tilstilles, og vil ellers herved observeres, at Portbogerne og andre til Regnskabet henhørende Bilager ei maae gives over den sædvanlige Længde eller Storrelse, paa det alle til Regnskabet henhørende Bilager bequemmelig kunne lægges ved hinanden. Bøgerne ic. ic. gives altsaa samme Format, som de tilsendte Hovedbøger.

Bed Regnskabet skal ellers, ligesom det skeer ved Toldvæsenet, følge en Fortegnelse over alle de trykte eller skrevne Anordninger, som i det afgigte Aar ere ankomne til Tolderen eller Consumtions-Inspecteuren, og maatte være til nogen Regel i Fremtiden.

22.

Over alle de Mulcter, som efter Consumtions-Forordningen hiemfalder til Hans Kongelige Majestets Casse, saavelsom de forekommende Confiscationer, endog de ved Inquisitioner paa Landet, holder Tolderen særskilt Regnskab ved en aparte Rubrik, saa at samme ei blandes med de andre Indkomster, paa hvilken Maade Mulcterne ogsaa anføres i Maaneds- Quartals- og General-Extrakterne.

23.

Tolderen skal aarlig forfatte og under sin Haand til General-Toldkammeret indsende en Fortegnelse over alt det Brændeværd, Trækul, Tommer og andet deslige, som til Lands eller Vands indføres.

*Bustindisk-Quinrichs Land- og Grunal
Toldkammer, den 19de Dicember 1778.*

Herrmann *Mehlum* *Schleth*
Hagerup *Vahl* *Lübecker* *Gantzen*

*Instruktion
for Hr. Kammerraad og Tolder Oldenborg, som Regnskabs-
fører og Casserer ved Consumptionen i Aalborg.* *Fleming*

四

三

• 58